

**Status**

Openbaar

**Datum vergadering Gedeputeerde Staten**

13 januari 2026

**Eindtermijn**

N.v.t.

**Onderwerp**

Ondertekening Inrichtingsconvenant Groenblauwe Dooradering Alblasserwaard - Vijfheerenlanden

**Advies**

1. Aan te gaan het Inrichtingsconvenant “Groenblauwe Dooradering Alblasserwaard - Vijfheerenlanden” met de gemeenten Molenlanden, Gorinchem, Vijfheerenlanden, Hardinxveld-Giessendam, Sliedrecht, Alblasserdam, Papendrecht, Provincie Utrecht en Waterschap Rivierenland.
2. Vast te stellen de brief van GS aan PS waarmee Provinciale Staten worden geïnformeerd over het aangaan van het Inrichtingsconvenant Groenblauwe Dooradering Alblasserwaard - Vijfheerenlanden.
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting met betrekking tot het aangaan van het Inrichtingsconvenant Groenblauwe Dooradering Alblasserwaard - Vijfheerenlanden.

**Besluit GS**

Vastgesteld conform advies.

**Bijlagen**

1. Inrichtingsconvenant Groenblauwe Dooradering Alblasserwaard - Vijfheerenlanden
2. Handboek Groenblauw
3. GS-brief aan Provinciale Staten
4. Machtiging cdK Inrichtingsconvenant Groenblauwe Dooradering Alblasserwaard - Vijfheerenlanden

## 1 Toelichting voor het College

Wethouder Jan Lock van Gemeente Molenlanden heeft het initiatief genomen voor het “Inrichtingsconvenant Groenblauwe Dooradering Alblasserwaard - Vijfheerenlanden”. Met het aangaan van dit convenant maken de gemeenten Molenlanden, Gorinchem, Vijfheerenlanden, Hardinxveld-Giessendam, Sliedrecht, Alblasserdam, Papendrecht, Provincie Zuid-Holland, Provincie Utrecht en het Waterschap Rivierenland afspraken over de ontwikkeling en het beheer van de “groenblauwe dooradering op eigen overheidsgronden”. Voor Provincie Zuid-Holland gaat het daarbij om de ecologische inrichting en het beheer van het groen langs provinciale wegen en bermsloten in de Alblasserwaard.

De regio Alblasserwaard - Vijfheerenlanden (A5H) staat voor urgente opgaven voor biodiversiteitsherstel, klimaatadaptatie en verbetering van de waterkwaliteit in het landelijke gebied. De regio werkt samen met de provincies en het waterschap aan deze opgaven, onder andere door minimaal 10% groenblauwe dooradering (GBDA) te realiseren in het landelijke gebied in 2050. Deze ambitie is ook opgenomen in het Provinciale Omgevingsprogramma voor het hele landelijke gebied in Zuid-Holland en uitgewerkt voor dit gebied in het Gebiedsplan Alblasserwaard (ZH-PLG) dat de provincie samen met het gebied heeft opgesteld.

Voor het realiseren van de ambitie doet de regio vooral een beroep op agrarische ondernemers en inwoners. Met het aangaan van dit convenant laten de overheden zien, dat ook zij bijdragen aan deze ambitie op hun eigen overheidsgronden in het landelijke gebied.

De inhoud van het convenant omvat onder meer:

- Samenwerking, kennisdeling en gezamenlijke verantwoordelijkheid om de aanleg, versterking en het ecologisch beheer van landschapselementen op overheidsgrond te versnellen en te uniformeren;
- Toepassing van natuurinclusieve en klimaatadaptieve maatregelen op eigen overheidsgrond;
- Gebruik van het handboek *Groenblauw A5H* conform het “pas toe of leg uit”-principe;
- Gezamenlijke uitwerking van SMART-doelen voor GBDA;
- Communicatie en bewustwording onder inwoners en (agrarische) ondernemers;
- Onderzoek door de gemeenten naar de kansen van een regionaal landschapsfonds.

### Doel

Het convenant biedt een bestuurlijk en uitvoeringsgericht kader waarmee overheden samenwerken aan:

- Een gebiedsdekkend, samenhangend en toekomstbestendig groenblauw netwerk in het landelijke gebied;
- Versterking van biodiversiteit, leefgebied voor soorten, waterkwaliteit, klimaatbestendigheid en landschappelijke identiteit;
- Integratie van GBDA in instrumenten van de Omgevingswet en in gemeentelijke en provinciale inrichtings-, beheerplannen en in contracten voor inrichting en beheer van eigen infrastructuur.

### Beoogde resultaten

Met de ondertekening van het convenant geven de overheden in deze bestuursovereenkomst uitvoering aan:

- Herstel (en verbeteren) van biodiversiteit;
- Ecologische en klimaatadaptieve inrichting van de openbare ruimte;
- Samenhang in beleid en uitvoering;
- Een versterkte positie richting provinciale en landelijke programma's;
- Zichtbare bijdrage aan landschap, soorten en leefkwaliteit.

### (Aanvullende) argumenten om het convenant te ondertekenen

- *Dit convenant laat zien dat overheden hun verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen aandeel in het realiseren van 10% groenblauwe dooradering.*
- *Het convenant versterkt de integrale aanpak van klimaat, natuur en leefomgeving*
  - Het convenant sluit naadloos aan bij nationale, provinciale en regionale beleidskaders. Het ondersteunt de transitie naar een robuust, biodivers en klimaatbestendig landschap.
- *De afspraken passen binnen bestaande gemeentelijke en provinciale opgaven en verplichtingen*
  - De onderdelen van het convenant - natuurinclusieve inrichting en ecologisch beheer van provinciale infrastructuur- zijn reeds onderdeel van provinciaal beleid. Het convenant zorgt voor versnelling, onderlinge afstemming, kennisdeling en regionale uniformiteit.
- *Het convenant biedt mogelijkheden voor aanvullende financiering*
  - Door deelname kunnen de overheden profiteren van regionale fondsvorming, subsidieregelingen en gezamenlijke projectontwikkelingen. De verkenning naar een regionaal landschapsfonds biedt voor de gemeenten perspectief op cofinanciering door o.a. bedrijven.

**NB:** Het convenant kent een inspanningsverplichting, geen (juridische) resultaatsverplichting

De afspraken zijn vrijwillig maar niet vrijblijvend. De ondertekende partijen houden beleidsvrijheid en er kan per project worden besloten over inzet van middelen.

Gezien bovenstaande wordt geadviseerd om het convenant met de betreffende partijen aan te gaan. Overigens zijn al vanaf najaar 2024 de inrichtings- en beheercontracten voor provinciale wegen en bermsloten in de Alblasserwaard afgestemd op de genoemde doelen in het convenant en het onderliggende Handboek Groenblauw. En brengt het aangaan van dit convenant voor de provincie ook geen extra kosten met zich mee.

De provincie vervult hiermee, samen met andere overheden een voorbeeldfunctie, ook voor boeren en burgers in het gebied, die eveneens gevraagd worden om bij te dragen aan de ambitie van 10% groenblauwe dooradering.

### *Financieel en fiscaal kader*

|                        |                                       |
|------------------------|---------------------------------------|
| Totaalbedrag excl. BTW | : € 0,00                              |
| Programma              | : Ambitie 2 – Bereikbaar Zuid-Holland |
| Financiële risico's    | : Niet van toepassing                 |
| Beheersmaatregelen     | : Niet van toepassing                 |

### *Juridisch kader*

Omdat de provincie als rechtspersoon de overeenkomst aangaat, is de cdK op grond van artikel 176 van de Provinciewet bevoegd de provincie bij het aangaan van de overeenkomst te vertegenwoordigen. Vanuit deze bevoegdheid zal de cdK gevraagd worden een volmacht te verlenen aan gedeputeerde A. Bonte om deze overeenkomst namens de provincie te ondertekenen.

Aan de cdK wordt voorgesteld deze volmacht tot vertegenwoordiging te verlenen, omdat op 16 januari 2026 een tekenmoment staat gepland met gedeputeerde A. Bonte en

- Gemeente Molenlanden, wethouder Jan Lock (initiatiefnemer)
- Gemeente Gorinchem, wethouder Mark de Boer
- Gemeente Vijfheerenlanden, wethouder Ad Jongenelen
- Gemeente Hardinxveld-Giessendam, wethouder Jan Nederveen
- Gemeente Sliedrecht, wethouder Roeland Bijderwieden
- Gemeente Alblasserdam, wethouder Freek de Gier
- Gemeente Papendrecht, wethouder Arno Janssen
- Provincie Utrecht, gedeputeerde Has Bakker
- Waterschap Rivierenland, Heemraad Kees Romijn

## **2 Voorafgaande besluitvorming**

De uitvoering van het inrichtingsconvenant vindt plaats in het Programma Groenblauwe Dooradering Alblasserwaard - Vijfheerenlanden, waarvoor Gedeputeerde Staten eerder financiering hebben toegezegd aan Gemeente Molenlanden uit het Maatregelenpakket ZH-PLG.

## **3 Proces**

Het convenant is in nauw overleg met de betrokken overheden opgesteld.

In het kader van het programma Groenblauwe Dooradering Alblasserwaard- Vijfheerenlanden worden o.a. kennisbijeenkomsten georganiseerd over de uitvoering en de voortgang van dit convenant met alle betrokken overheden.

## **4 Participatie en rolneming**

Er is geen sprake van een participatietraject. De provinciale rol in het convenant is meewerken aan de opgave van 10% Groenblauwe Dooradering op onze eigen gronden langs de provinciale wegen en bermsloten.

Middels samenwerking en ondersteuning van het Programma Groenblauwe Dooradering van Gemeente Molenlanden, faciliteert Provincie Zuid-Holland dat ook boeren, loonwerkers en burgers gestimuleerd, opgeleid en begeleid worden om landschapselementen aan te leggen en ecologische te beheren in de Groenblauwe Dooradering (Maatregelenpakket ZHPLG, Gebiedsplan Alblasserwaard)

Het Handboek van dit convenant is opgesteld in nauw overleg met medewerkers van alle betrokken overheden. Er zijn tevens werkbijeenkomsten georganiseerd met het maatschappelijk middenveld, zoals het Collectief voor Agrarisch Natuurbeheer AV en het Gebiedsplatform, waarin de maatschappelijke organisaties in het gebied vertegenwoordigd zijn.

## **5 Communicatiestrategie**

Tijdens het ondertekenen van het convenant op 16 januari as. wordt door gemeente Molenlanden gezorgd voor een fotograaf en is er een mooi persmoment voorbereid, dat ook is afgestemd met de provincie.

Provinciale Staten worden met bijgevoegde GS-brief geïnformeerd over het aangaan van het convenant en de beoogde uitvoering daarvan.